

1902 var 144,000 Tons, var den ved Udgangen af 1912 gaaet ned til 91,000. Den var altsaa reduceret med 37 pCt. Der har i det hele taget her fundet en mægtig Nedgang Sted. Nu er jeg ganske vist opmærksom paa, at som Vilkaar for at kunne stedes til almindelig Skibsfører-eksamen kan man ogsaa have præsteret tvungen Styrmandsfart som Fører i Sætteskipperfart, altsaa som Fører af Skibe paa under 100 Tons og i indskrænket Fart, men ser vi paa Antallet af Skibe mellem 50 og 100 Tons, saa er der ogsaa for disse en Nedgang, omend ikke nær saa stærk som for de store Skibes Vedkommende. Der er dernæst et andet Spørgsmaal, der i denne Forbindelse uvilkaarlig har meldt sig for mig. Vil det være let for en Mand, der har absolueret Styrmands-eksamen, at faa Plads som Fører paa saadanne Skibe, naar det paa Forhaand vides, at Førerskabet kun kommer til at strække sig over et Tidrum af $\frac{3}{4}$ Aar? Jeg regner i saa Henseende med, at det for de øvrige Grene i Erhvervslivet kunde være vanskeligt at faa en ledende Førerstilling, naar det paa Forhaand vides, at denne kun kan overtages for et begrænset Tidrum. Saa er jeg endvidere opmærksom paa, at det paagældende Krav ogsaa kan fyldestgøres i fremmede Nationers Skibe. Jeg er ikke Fagmand og ved altsaa ikke, hvorvidt det Spørgsmaal, der i denne Forbindelse har rejst sig for mig, har noget paa sig, men jeg har uvilkaarligt maattet spørge mig selv: Er det let for en Mand med dansk Styrmandsbevis at faa en tilsvarende Tjeneste i fremmede Nationers Skibe? Jeg ved det ikke. I hvert Fald kan det siges, at en saaledes paataget Tjeneste kommer ikke den danske Sejlskibsfart til gode. Der rejser sig, som sagt, ogsaa for mig angaaende dette Spørgsmaal en Del Momenter, der synes mig at kræve og fortjene en nærmere Overvejelse, og dertil vil der blive Adgang i Udvalget. Jeg antager, at det vil blive et af de Hovedpunkter, som Udvalget vil komme til at beskæftige sig med.

Hvad den øvrige nautiske Undervisning angaar, har jeg ikke her nogen principiel Indvending at fremføre, mod, at man for den lavere Undervisnings Vedkommende foretager den her tilsigtede Deling. Hidtil har vi haft Sætteskippereksamen. Denne agtes delt i en Kystskippereksamen og en Sætteskippereksamen, men saaledes at disse Eksaminer ogsaa kommer til at

gælde for Fiskerifart, saa at den nautiske Undervisning for henholdsvis egentlige Navigatorer og Fiskere kommer til at foregaa under ensartede Former. Kystskippereksamen bliver altsaa den laveste Eksamen i alt væsentlig med de Krav, som stilles ved den nuværende Sætteskippereksamen, dog i nogen Maade tillempet. Derimod bliver Kravene til den fremtidige Sætteskippereksamen noget strengere end ved den nuværende tilsvarende Eksamen, fordi Sætteskipperbeviset fremtidig giver Adgang til at sejle over hele Østersøen og til at føre Fiskefartøjer til Færøerne og Island. Derfor forøger man Kravene saaledes, at der af Hensyn til Skibsdagbogens Førelse kræves en lempelig Prøve i Dansk. Det er en Diktatprøve. Det kan dog ikke være saa vanskeligt at præstere den. Endvidere kræves der Sundhedslære og Motorlære eller Lære vedrørende Pasning af Motorer. Som sagt, mod den saaledes tilsigtede Ordning har jeg paa Forhaand ingen principiel Indvending at fremføre. Jeg har fæstet mig ved, at de faglige Krav til de enkelte Eksaminer, som hidtil har været indeholdte i selve de paagældende Love, fremtidig skal fastsættes ved kongelig Anordning. I saa Henseende er der fra forskellige Sider blevet fremført Betæneligheder. Det siges saaledes i Udvalgets Betænkning af et Mindretal, at dettes „Forudsætning for Tilslutning hertil er nu, at Fordringerne ikke bliver saa strenge, at der derved maatte befrygtes en kendelig Formindskelse i Tilgangen til Navigationsskolerne og dermed til Navigatorstanden“, hvorhos Skibsrederne om dette har erklæret, at de kunde tiltræde disse Krav under Forudsætning af, at Kravene til Styrmands-eksamen og den almindelige Skibsfører-eksamen ikke stilles højere, end at den til Forberedelse til respektive den almindelige og den udvidede Styrmands-eksamen efter den nugældende Eksamenslov nødvendige Tid ikke overskrides. Jeg peger paa, at disse Betæneligheder er kommet til Orde, og jeg nævner i denne Forbindelse, at det har interesseret mig af de statistiske Data, der ledsager Lovforslaget, vedrørende Antallet af Elever paa de forskellige Navigationsskoler at se, at i det sidste Tidrum af 3 Aar, for hvilke der foreligger Oplysninger, 1909—11 — jeg tager 3 Aar, fordi et enkelt Aar kan være Tilfældigheder underkastet —, var det samlede Antal Elever ved samtlige vore 7 Navigations-skoler 757, medens det i det tilsvarende Treaar 10 Aar tidligere, 1899—1901, var